

แนวทางปฏิบัติตามนโยบายต่อด้านการให้สินบนเพื่อป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ

๑. หลักการ การให้สินบน

การให้สินบนเป็นปัญหารือรังที่เกิดขึ้นในทุกประเทศทั่วโลก การให้สินบนเพื่อประโยชน์ทางธุรกิจ ที่ส่งผลกระทบอย่างร้ายแรงต่อการแข่งขันทางการค้าตลอดจนความเสี่ยมถอยทางสภาพสังคม และเศรษฐกิจของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะประเทศไทยเป็นประเทศที่มีปัญหาดังกล่าวอย่างยาวนาน ในบริบทของการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ การอนุมัติ อนุญาตต่าง ๆ ที่มีผลประโยชน์มหาศาล การกระทำดังกล่าว เป็นการกระทำทุจริตและประพฤติมิชอบ รัฐบาลกำหนดให้การป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ เป็นนโยบายสำคัญและถือเป็นภาระแห่งชาติที่ทุกส่วนราชการจะต้องนำไปปฏิบัติให้บังเกิดผลเป็นรูปธรรม

จังหวัดเชียงใหม่ ในฐานะเป็นหน่วยงานหนึ่งของรัฐได้นำแนวโน้มนโยบายด้านการป้องกัน ปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐไปสู่การปฏิบัติ แต่แนวทาง มาตรการ กลไก ที่ได้ปฏิบัติ ในช่วงที่ผ่านมา ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในระดับยังไม่น่าพอใจ โดยเฉพาะเรื่องรับสินบน จึงจำเป็นต้องมี การเสริมสร้างองค์ความรู้และมาตรการ กลไกในการป้องกัน การรับสินบน อย่างแข็งขันและจริงจัง ทั้งนี้ การดำเนินการต้องได้รับความร่วมมือ ร่วมแรง ร่วมใจ จากทุกฝ่าย เพื่อให้บรรลุในเป้าหมายสำคัญ คือ การเป็น ส่วนหนึ่งในสังคมไทยที่จะร่วมกันจัดและยับยั้งการทุจริตคอร์รัปชัน เป็นที่ยอมรับในสังคมว่าเป็นหน่วยงานที่มี การบริหารตามหลักธรรมาภิบาล มีความโปร่งใส เป็นรูปธรรม และปลอดจากการทุจริตคอร์รัปชันทุกประเภท

แนวทางดำเนินการป้องกัน ปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ

รัฐบาลกำหนดให้การป้องกัน ปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐเป็นนโยบาย สำคัญของรัฐบาลที่ทุกส่วนราชการจะต้องนำไปปฏิบัติและเป็นภาระแห่งชาติ เพื่อให้มีการแก้ไขและป้องกัน ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันให้เห็นผลเป็นรูปธรรม โดยมีกรอบแนวทางสำคัญในการดำเนินงาน คือ

๑. นโยบาย ศช. เกี่ยวกับการคอร์รัปชัน ตามคำสั่งคณะกรรมการส่งเสริมความโปร่งใส ที่ ๖๙/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๕๗ เรื่อง มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดย

๑.๑ ให้ทุกส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐกำหนดมาตรการและแนวทางป้องกัน และแก้ไขปัญหาการทุจริตและประพฤติมิชอบ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมกับทุกภาคส่วนในการตรวจสอบเฝ้าระวัง เพื่อสกัดกั้นมิให้เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบ

๑.๒ การบังคับใช้มาตราการทางวินัย มาตรการทางการปกครอง และมาตรการทางกฎหมายอย่างเข้มงวด และรวดเร็วกับข้าราชการและเจ้าหน้าที่ในสังกัดที่กระทำการหรือเกี่ยวข้องกับ การทุจริตและประพฤติมิชอบทั้งในฐานะตัวการ ผู้ใช้ หรือผู้สนับสนุน

๑.๓ การควบคุม กำกับดูแล การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างของส่วนราชการให้เป็นไปตาม บทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ อย่างเคร่งครัด

๒. นโยบายรัฐบาลที่แต่งต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๗ เรื่องเกี่ยวกับการส่งเสริมการบริหารราชการแผ่นดินมีธรรมาภิบาลและการป้องกันปราบปรามการทุจริต และประพฤติมิชอบภาครัฐ โดย

๒.๑ การให้บริการประชาชนเข้าถึงบริการสาธารณะได้รวดเร็ว ประหยัด สะดวก กำหนด ขั้นตอนที่แน่นอนระยะเวลาดำเนินการที่รวดเร็ว

- ๒.๒ การให้ประชาชนผู้รับบริการประเมินระดับความเชื่อถือ ความพึงพอใจ
 ๒.๓ การปลูกฝังค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม ความซื่อสัตย์สุจริตกับเจ้าหน้าที่ในสังกัด
 ๒.๔ การสนับสนุนและส่งเสริมให้เกิดภาคีเครือข่ายต่าง ๆ เพื่อร่วมสอดส่อง เฝ้าระวัง
 ตรวจสอบเจ้าหน้าที่ในสังกัดเพื่อต่อต้านการทุจริต ประพฤติมิชอบ

๓. ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔)

ได้แก่

- ๓.๑ สร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต ประชาชนไม่กระทำการทุจริตและไม่เพิกเฉยต่อการทุจริต
 ๓.๒ บูรณาการการทำงานของหน่วยงานในการต่อต้านการทุจริตและพัฒนาเครือข่าย
 ๓.๓ การพัฒนาระบบบริหารเครื่องมือในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต/การเสริมสร้าง
 องค์ความรู้ด้านการต่อต้านการทุจริต ให้กับบุคลากรทุกภาคส่วน

๒. คำนิยาม

ลำดับ	ข้อความ	หมายถึง
๑	สินบน (Bribery)	ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด ที่เสนอว่าจะให้ สัญญาว่าจะให้มอบให้ การยอมรับ การให้ หรือร้องขอสิ่งใดสิ่งหนึ่ง อันส่งผลต่อการตัดสินอย่างใดอย่างหนึ่งในลักษณะ จูงใจให้กระทำการหรือไม่กระทำการ ที่ขัดต่อกฎหมายหรือหน้าที่รับผิดชอบ
๒	คอร์รัปชัน (Corruption)	การทุจริตโดยใช้หรืออาศัยตำแหน่งหน้าที่ อำนาจ และอิทธิพลที่ตนมีอยู่เพื่อ ประโยชน์แก่ตัว และ/หรือผู้อื่น รวมถึงการเลือกที่รักมักที่ซัง การเห็นแก่ญาติพี่น้อง เพื่อนฝูง กินสินบน ฉ้อราษฎร์บังหลวง และความไม่เป็นธรรมอื่น ๆ ที่บุคคลใดใช้ เป็นเครื่องมือในการลิดรอนความเป็นธรรม และความถูกต้องตามกฎหมายของสังคม
๓	ทรัพย์สิน	ให้หมายรวมถึงทรัพย์และวัสดุไม่มีรูปร่าง ซึ่งอาจมีราคาและอาจถือเอาไว้ได้ เช่น เงิน บ้าน รถยนต์ หุ้น
๔	ประโยชน์อื่นใด	การลดราคา การรับความบันเทิง การรับบริการ เป็นต้น
๕	บุคลากรของจังหวัด เชียงใหม่	ข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้างประจำ ลูกจ้างเหมาบริการ และพนักงาน เจ้าหน้าที่ จังหวัดเชียงใหม่

๓. ขอบเขตการใช้บังคับ

- ๓.๑ นโยบายฉบับนี้บังคับใช้กับหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ของรัฐในจังหวัดเชียงใหม่
 ๓.๒ นโยบายฉบับนี้ใช้กับคู่สัญญา ที่ปรึกษา หรือบุคคลใดที่กระทำการในนามจังหวัดเชียงใหม่ โดยจะ นำไปปฏิบัติกับบุคคลดังกล่าวตามนโยบายนี้เท่าที่จะสามารถดำเนินการได้ ตามความเหมาะสม

๔. บุคคลที่มีหน้าที่รับผิดชอบหรือเกี่ยวข้อง

- ๔.๑ ผู้บริหารทั้งแต่ระดับผู้อำนวยการขึ้นไปทุกท่านมีหน้าที่ควบคุม สนับสนุน และขับเคลื่อน การปฏิบัติตามนโยบายนี้อย่างจริงจังและต่อเนื่อง เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการรับสินบน และคอร์รัปชันที่อาจเกิด จากกระบวนการปฏิบัติงานภายใต้หน่วยงาน รวมถึงให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนการดำเนินการต่อต้าน การรับสินบน และคอร์รัปชันไปยังคู่สัญญา ที่ปรึกษา หรือบุคคลใดที่กระทำการในนามของจังหวัดเชียงใหม่

๔.๒ ผู้บริหารตั้งแต่ระดับผู้อำนวยการขึ้นไปทุกท่าน มีหน้าที่รับผิดชอบทำให้เกิดความเชื่อมั่นว่า ผู้ได้บังคับบัญชาของตนได้ตระหนักถึงและมีความเข้าใจนโยบายฉบับนี้ โดยได้รับการอบรมอย่างเพียงพอและสม่ำเสมอ และจะต้องปฏิบัติเป็นแบบอย่างแก่ผู้ได้บังคับบัญชาในการต่อต้านการรับสินบนและคอร์รัปชัน

๔.๓ บุคลากรของจังหวัดเชียงใหม่จะต้องศึกษาและปฏิบัติหน้าที่ให้สอดคล้องกับนโยบายฉบับนี้ กรณี มีข้อสงสัยหรือพบเห็นการฝ่าฝืนนโยบายฉบับนี้ จะต้องรายงานต่อผู้บังคับบัญชาหรือรายงานผ่านศูนย์ปฏิบัติการ ต่อต้านการทุจริตจังหวัดเชียงใหม่

๔.๔ คู่สัญญา ที่ปรึกษา หรือบุคคลใดที่กระทำการในนามของจังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ จะปฏิบัติกับบุคคลดังกล่าวนี้ ให้สอดคล้องกับนโยบายฉบับนี้ ตั้งแต่เริ่มต้นและในภายหลังความสัมพันธ์ตาม ความเหมาะสม รวมทั้งจะต้องให้ความร่วมมือในการตรวจสอบ หรือให้คำมั่นในการต่อต้านการรับสินบน และ คอร์รัปชัน

๕. แนวทางการปฏิบัติในการต่อต้านการให้สินบนและคอร์รัปชัน

๕.๑ ข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้างประจำ ลูกจ้างเหมาบริการ และพนักงานเจ้าหน้าที่ ของจังหวัดเชียงใหม่ ต้องปฏิบัติงานตามนโยบายนี้ โดยไม่เข้าไปเกี่ยวข้องกับการรับหรือให้สินบนไม่ว่าทางตรง หรือทางอ้อม

๕.๒ ข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้างประจำ ลูกจ้างเหมาบริการ และพนักงานเจ้าหน้าที่ ของจังหวัดเชียงใหม่ จะต้องไม่เรียกร้อง จัดหา หรือรับสินบน เพื่อประโยชน์ส่วนตนหรือประโยชน์ของจังหวัด เชียงใหม่ หรือประโยชน์ของผู้ที่เกี่ยวข้องกับจังหวัดเชียงใหม่ หรือประโยชน์ของผู้ที่เกี่ยวข้องกับตน ไม่ว่าจะเป็น คนในครอบครัว เพื่อนหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในลักษณะอื่นใด

๕.๓ ข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้างประจำ ลูกจ้างเหมาบริการ และพนักงานเจ้าหน้าที่ ของจังหวัดเชียงใหม่ จะต้องไม่เสนอว่าจะทำให้ สัญญาว่าจะทำให้ หรือรับสินบนจากเจ้าหน้าที่ภาคเอกชน หรือบุคคลอื่นใด โดยมีจุดประสงค์เพื่อจุงใจให้กระทำการ ไม่กระทำการ หรือประวิงการกระทำการอันมิชอบด้วย หน้าที่และกฎหมาย

๕.๔ เมื่อผู้ได้pubเห็นการกระทำที่เข้าข่ายเป็นการรับหรือให้สินบน จะต้องรายงานผู้บังคับบัญชา หรือตามช่องทางการรับเรื่องร้องเรียนที่ศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด ศูนย์ดำรงธรรมอำเภอ หรือศูนย์ปฏิบัติการ ต่อต้านการทุจริตจังหวัดเชียงใหม่ ทันที

๕.๕ จังหวัดเชียงใหม่คำนึงถึงความเป็นธรรมและปกป้องเจ้าหน้าที่ที่ปฏิเสธการรับหรือให้สินบน โดยจะไม่ดำเนินการด้านลบต่อหน้าเจ้าหน้าที่ผู้นั้น

๕.๖ สำหรับการจัดซื้อจัดจ้าง ห้ามมีการรับหรือให้สินบนในการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างทุกชนิด การดำเนินการต้องเป็นไปอย่างโปร่งใส ชื่อสัตย์ ตรวจสอบได้ และอยู่ภายใต้กฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง

๕.๗ การดำเนินการใด ๆ ตามนโยบายนี้ ให้ใช้แนวทางปฏิบัติตามที่กำหนดไว้ ตลอดจนแนวทาง ปฏิบัติอื่นใดที่จังหวัดเชียงใหม่เห็นสมควรกำหนดในภายหลังเพื่อให้เป็นไปตามนโยบายนี้

๖. การกระทำที่ต้องใช้ความระมัดระวังกรณีที่มีความเสี่ยงสูงในการให้รับสินบน

การกระทำดังต่อไปนี้เป็นการกระทำที่มีความเสี่ยงสูงต่อการให้สินบน ซึ่งจะต้องมีความระมัดระวัง และปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ หรือระเบียบที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด

๖.๑ ค่าอำนวยความสะดวก (Facilitation Payment)

ค่าอำนวยความสะดวก หมายถึง ค่าใช้จ่ายจำนวนเล็กน้อยที่จ่ายให้แก่เจ้าหน้าที่รัฐอย่างไม่เป็นทางการ ซึ่งผู้ให้มีเจตนาให้เพื่อจุงใจให้เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการ ไม่กระทำการ หรือประวิงเวลากระทำอันมิชอบด้วยหน้าที่ แต่เป็นเพียงเพื่อให้ความมั่นใจว่าเจ้าหน้าที่รัฐจะดำเนินตามกระบวนการ หรือเป็นตัวกระตุนให้การดำเนินการรวดเร็วโดยกระบวนการนั้น ไม่ต้องอาศัยดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่รัฐและเป็นการกระทำอันชอบด้วยหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้น รวมทั้งเป็นสิทธิที่พึงได้ตามกฎหมายอยู่แล้ว เช่น การขอใบอนุญาต การขอหนังสือรับรอง และการบริการสาธารณูปการ เป็นต้น

จังหวัดเชียงใหม่มีนโยบายไม่สนับสนุนให้รับค่าอำนวยความสะดวก อย่างไรก็ตาม กระบวนการเร่งด่วนพิเศษที่ถูกต้องตามกฎหมาย เป็นสิ่งที่ยอมรับได้ตราบเท่าที่กระบวนการดังกล่าว เปิดให้บริการกับทุก ๆ คน หรือทำได้ตามขอบเขตของกฎหมาย เท่านั้น

๖.๒ ค่ารับรอง (Hospitality Expenditures) และของขวัญ (Gifts)

ค่ารับรองและของขวัญเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินกิจกรรมของนิติบุคคล เพื่อสร้างความสัมพันธ์ อันดีหรือในบางโอกาสถือเป็นการแสดงออกทางมารยาทของสังคม ซึ่งของขวัญอาจอยู่ในหลากหลายรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นเงิน สินค้า บริการ บัตรกำนัล ค่ารับรอง อาจจะรวมถึงค่าที่พัก ค่าโดยสาร ค่าเยี่ยมชมสถานที่ ประกอบการหรือการศึกษาดูงาน ค่าอาหารและเครื่องดื่ม เป็นต้น

จังหวัดเชียงใหม่มีนโยบายไม่สนับสนุนให้รับค่ารับรอง เพื่อจุงใจให้บุคลากรของจังหวัดเชียงใหม่ กระทำการอันมิชอบด้วยหน้าที่ มูลค่าหรือราคาค่าของขวัญจะต้องสะท้อนความสมเหตุสมผลและค่าใช้จ่ายเท่าที่จำเป็นตามชนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม หรือมารยาททางสังคม ทั้งนี้ การรับค่ารับรอง และของขวัญจะต้องดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการให้หรือรับของขวัญ ของเจ้าหน้าที่รัฐ พ.ศ. ๒๕๔๔ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และอื่น ๆ

๖.๓ การรับบริจาค

การรับบริจาคถือเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมของประเทศไทย เพื่อช่วยเหลือสังคมหรือผู้ด้อยโอกาส แต่การบริจาคอาจเป็นช่องทางให้เกิดการให้สินบนได้ ดังนั้น การรับบริจาคดังกล่าวจะต้องได้รับอนุมัติจากผู้มีอำนาจและกระทำอย่างโปร่งใส พร้อมกับมีวัตถุประสงค์ในการบริจาคที่ชัดเจนและจะต้องไม่เป็นการบริจาคที่ทำขึ้นเพื่อปกปิดการให้สินบนและการบันทึกข้อมูลทางบัญชีที่ถูกต้องตามความจริง

๗. การฝ่าฝืนนโยบาย

๗.๑ จังหวัดเชียงใหม่จะดำเนินการลงโทษทางวินัยแก่บุคลากรของจังหวัดเชียงใหม่ ผู้ฝ่าฝืนการปฏิบัติตามนโยบายนี้ รวมถึงผู้บังคับบัญชาโดยตรงที่เพิกเฉยต่อการกระทำการใดๆ ที่มีการกระทำความผิดหรือรับทราบว่ามีการกระทำการใดๆ ไม่ได้ดำเนินการจัดการให้ถูกต้อง และหากฝ่าฝืนนโยบายนี้ เป็นการกระทำทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดทางอาญาโดยเจตนา จังหวัดเชียงใหม่จะดำเนินการทางคดีอาญาด้วย

๗.๒ ในกรณีคุ้สัญญา ที่ปรึกษา หรือบุคคลใดที่กระทำการในนามจังหวัดเชียงใหม่ฝ่าฝืนการปฏิบัติตามนโยบายนี้ จังหวัดเชียงใหม่จะพิจารณาดำเนินการตามระเบียบ ข้อบังคับ หรือสัญญาจ้างแล้วแต่กรณี และหากกระทำการนั้นทำให้จังหวัดเชียงใหม่เสียหาย จังหวัดเชียงใหม่จะดำเนินการทางกฎหมายด้วย

๙. การกำกับ ติดตาม และสอบทาน

๙.๑ จังหวัดเชียงใหม่จะจัดให้มีการตรวจสอบและประเมินมาตรการควบคุมภัยในที่เหมาะสมในการต่อต้านการให้สินบนและคอร์รัปชัน

๙.๒ จังหวัดเชียงใหม่จะจัดให้มีการทบทวนและปรับปรุงนโยบายฉบับนี้ตามความเหมาะสม หรืออย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง หรือการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยต่าง ๆ ที่มีนัยสำคัญ เช่น มีการเปลี่ยนแปลงกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และข้อสั่งการ